

Predicatie
uitgesproken door **ds. J.J. Roodsant**
op eerste Kerstdag 2010
te Vianen

Zingen: Psalm 98 : 1
Lezen : Lukas 2 : 1 – 20
Gebed
Zingen: Psalm 116: 2, 3, 4

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Lukas 2 en daarvan nader bij het 4e tot en met het 7e vers, waar des Heeren Woord aldus luidt:

*“En Jozef ging ook op, van Galiléa uit de stad Nazareth, naar Judéa tot de stad Davids, die Bethlehem genaamd wordt (omdat hij uit het huis en geslacht Davids was),
Om beschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was.
En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou.
En zij baarde haar eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en legde Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg.”*

En als aandachtspunten noem ik u:

1. Gods weg
2. Gods tijd
3. Gods wonder

Geliefden, het zal altijd wel een wonder blijven en ook een steeds groter wonder worden als de Heere ons werkelijk komt te bepalen bij het feit wat het zeggen wil dat Hij gedachten des vredes heeft gehad en niet des kwaads, en dat Hij die gedachten des vredes heeft uitgewerkt

door de komst van Zijn dierbare Zoon in de stal van Bethlehem, om Zijn deugden op het hoogst te verheerlijken en om een weg ter zaligheid uit te werken voor al degenen van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams. O geliefden, als de Heere Zijn gunstgenoten – en wat zou het groot zijn als u er ook toe behoren mag – daar een stípje van laat zien, en als de Heere Zijn keurlingen daar een kruimeltje van doet beleven, want dan is er geen geest meer in hen, en dan kunnen zij nog slechts in aanbidding in het stof neerzinken, om met de apostel in Romeinen 11 uit te roepen: “O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!” Want geliefden, de Heere had ons en het ganse menselijke geslacht in de rampzalige staat kunnen laten liggen waarin wij onszelf hebben geworpen door onze gruwelijke zondeval. De Heere had ons, volkomen verdiend, in onze verdoemenis kunnen laten liggen en ons zonder ophouden kunnen overgieten met de vlammen van Zijn gramschap en Zijn grimmigheid. O, de Heere had ons, keer op keer, het verschrikkelijkste kunnen doen overkomen, omdat we ons moed- en vrijwillig van Hem hebben afgewend, omdat we Zijn wet overtreden, Zijn recht schenden, Zijn Naam vertrappen en Zijn liefde aanranden. O geliefden, de Heere zou ons het meest verschrikkelijke hebben kunnen toeschikken, omdat dit geheel verdiend zou zijn. En niemand van ons zou daar met recht tegen hebben kunnen protesteren, niemand zou daar iets van hebben kunnen zeggen, want het zou om eigen schuld zijn, geliefden. Maar – o, luistert goed, kinderen, ja, wij allen - de Heere heeft redenen genomen uit Zichzelf, en Hij heeft, naar Zijn vrij en soeverein welbehagen, een volk uitverkoren tot de eeuwige zaligheid uit alle landen, alle volkeren, alle rassen en alle natiën. En de Heere heeft dat volk apart gezet, zodat dit volk Hem eeuwig en volmaakt zal loven en prijzen, dienen en eren, aanbidden en beminnen met een volmaakte liefde. Maar als de Heere dan op dat uitverkoren volk ziet, geliefden, in haar goddeloosheid, verdorvenheid, verdoemdheid en walgelijkheid, en de Heere ziet op Zichzelf, in Zijn rechtvaardigheid, heiligheid en onkreukbaarheid, dan zegt Hij: “Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten en u geven het gewenste land? Hoe moet dat nu, met behoud van Mijn deugden?” Maar dan klinkt daar uit de mond van de Schootzoon Gods: “Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen”. En dan stelt die dierbare Zone Gods Zich, uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot die keurlingen Gods, beschikbaar, om die geschonden deugden op het hoogst te gaan verheerlijken en om een vlak veld te gaan maken tussen dat goddeloze, verdorven, maar nochtans uitverkoren volk en die onkreukbare Rechter van hemel en aarde, zodat dit volk uit genáde, om niet, gezaligd en gered kan worden uit de diepe kolk waarin zij zichzelf heeft geworpen. En zij het onbegrijpelijke wonder zullen mogen mee gaan maken dat de Heere hen

komt op te rapen van het vlakke des velds waar ze vertreden liggen in hun geboortebloed en ten dode opgeschreven zijn, om ze een plaats te geven in Zijn hemelse heerlijkheid en om de verheffingen Gods in hun keel te doen zijn. O geliefden, de Heere heeft een weg uitgedacht om zondaren uit genade te zaligen; de Heere heeft een pad gebaad door de woeste baren van goddeloosheid, verdorvenheid, walgelijkheid en onreinigheid, om dat van eeuwigheid beminde volk van Hem het eeuwig zalig leven te schenken, in de eeuwige verheerlijking van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Ja geliefden, de Heere gaat de voortreffelijkste hemelse schatten en gaven beschikbaar stellen voor mensenkinderen die nooit – hoort u? – nooit naar Hem hebben gevraagd en nooit naar Hem hebben gezocht en die om het hardst hebben geroepen: “Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust.” Maar die nochtans door de Heere in het hart worden gegrepen en bekwaam gemaakt zullen worden tot de eeuwige verheerlijking van de Naam en de deugden Gods. En dat doet de Heere nu, geliefden, door het Liefste Wat Hij had, weg te schenken als een losprijs voor velen, en door Hem, plaatsvervangend, schuldbetalend en schuldwegdragend, die reddingsweg te doen banen, dwars door lijden en sterven heen. Ja, dat doet de Heere, door “Zijn Zoon te zenden in gelijkheid des zondigen vlees” en door Hem geboren te doen worden uit de maagd Maria; ónder de wet, “opdat de zonde veroordeeld zal worden in het vlees”; waardoor mensenkinderen, die verkocht zijn onder de zonde, naar Gods raad gezaligd, gered, verlost en gereinigd kunnen worden van al hun ongerechtigheden, alsmede bekleed met de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus, ten einde uit de mond van die hemelse Heere te kunnen vernemen: “Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.” O geliefden, wat een wonder, wat een onbegrijpelijk wonder! Al zouden alle bomen pennen zijn en alle zeeën der aarde inkt, dan zou het nog niet mogelijk zijn om dat wonder te béschrijven, úit te schrijven en óp te schrijven, want dat wonder is alleen maar te bewonderen; dat wonder is alleen maar te aanbidden. Want de Heere zendt Zijn Zoon, Zijn dierbare Zoon, naar deze goddeloze, verdorven en verdoemde wereld, om goddelozen, doodschuldigen en helwaardigen met Zichzelf te verzoenen en om vijanden terug te brengen in Zijn gunst en gemeenschap, zodat ze Hem eeuwig zullen aanbidden, loven en prijzen.

En daarom wordt, met ons eerste aandachtspunt, aan Jozef en Maria **Gods weg** gewezen. En geliefden, Gods weg is niet alleen dat Maria zwanger wordt van Gods Zoon, omdat de Heilige Geest haar heeft overschaduwd; maar Gods weg is óók dat Jozef en Maria moeten wegtrekken uit Nazareth in Galiléa, naar Bethlehem in Judéa, de stad Davids. En het bijzondere is,

geliefden, dat de Heere nu keizer Augustus gebruikt om aan Jozef en Maria deze weg te wijzen.

Och, keizer Augustus heeft zichzelf die naam “Augustus” gegeven; en die naam betekent: Verhevene. Keizer Augustus heeft zichzelf tot god uitgeroepen, maar hij beseft niet dat hij door de levende God wordt gebruikt om Jozef en Maria Gods weg te wijzen. Och geliefden, die keizer Augustus heeft geldgebrek, zoals alle regeerders ook in onze tijd hebben, en hij heeft een plan bedacht om belasting te gaan heffen. Daartoe moeten nu alle mensen naar de stad van hun afkomst en beschreven worden, zodat er naar draagkracht extra belasting kan worden geheven. Ook wil die hoogmoedige keizer graag weten over hoeveel mensen hij nu toch wel regeert, opdat dit tot zijn eer en glorie in de kronieken des lands opgeschreven kan worden. En door dit bevel van keizer Augustus moeten Jozef en Maria op reis, van Nazareth in Galiléa, naar Bethlehem in Judéa. O geliefden, dan komt zo kostelijk openbaar dat de Heere in alles regeert – hoort u? - in álles regeert, en dat de Heere koningen en keizers, machthebbers en regeerders gebruikt om Zijn Woord waar te maken. En in dat Woord staat te lezen dat de Messias, de Heiland, de Zaligmaker en Verlosser, in Bethlehem geboren zal worden. Och, in Micha 5:1 staat toch immers: “En gij Bethlehem Efratha, zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israël”. O geliefden, de Zaligmaker moet in Bethlehem geboren worden. En dus werkt de Heere zodanig dat Jozef en Maria in Bethlehem komen, en wordt zelfs keizer Augustus daarvoor gebruikt. Ach geliefden, dan gaan er miljoenen mensen op reis om die twee, Jozef en Maria, in Bethlehem te krijgen. O, de Heere bestuurt, tot op de huidige dag toe, alles op aarde naar Zijn heilige wil. En in het hele wereldgebeuren gaat het uiteindelijk alleen om Gods volk, alleen om Gods wil en alleen om Gods werk. En wat er ook moet gebeuren, Gods weg wordt te allen tijde bewandeld door degenen die onder het zegel der verkiezing liggen en die de geboorte van de Heiland zullen gaan meemaken. O geliefden, als we dit op ons laten inwerken – en wat hoop ik toch dat u dat gegeven wordt – dan kijken we heel anders naar het wereldgebeuren, naar alle rampen die plaatsvinden, naar het winterweer, waar we middenin zitten, naar de uitbarstingen van vulkanen en naar de overstromingen die er zijn, want dan zien we in alles Góds hand. En als het goed is, vragen we ons bij alles af wat nu de bedoeling van de Heere is van het wereldgebeuren; ja, dan vragen we ons af wie Hij toch door dat alles Zijn weg wil wijzen, om die weg te bewandelen. En natuurlijk betekent dit tegelijk, geliefden, dat wanneer je kind des Heeren mag zijn, je dan die gewezen weg ook gaat bewandelen, hoe moeilijk dat soms ook is, hoe donker die weg soms ook kan zijn, hoe die weg soms ook tegen vlees en bloed in kan gaan, en hoe je die weg eigenlijk nooit had willen bewandelen. De

Heere wijst je echter die weg en de Heere vergist Zich nooit. Daarom leert dat ware volk des Heeren die weg des Heeren altijd gewillig te gaan, en zingen zij vaak stil in zichzelf met de berijmde Psalm 62:4: “Doch gij, mijn ziel, het ga zo ’t wil, stel u gerust, zwijg Gode stil; ik wacht op Hem; Zijn hulp zal blijken”. Jozef en Maria doen dat ook, geliefden, en ze leggen in alle geduld, ondersteund door de Heere, die moeilijke weg af, van Nazareth – in het noorden van het land – naar Bethlehem, in het zuiden van het land. O geliefden, het zal wat geweest zijn voor Maria, in haar situatie. Och, elke moeder onder ons weet wat het betekent, om zo kort voor de geboorte van je kind, zo’n lange reis te moeten maken. Maar ze doen het. En als ze dan in Bethlehem aankomen, en dan – ach, we hebben het samen gelezen, geliefden – dan is er geen plaats voor hen in de herberg, geen plaats voor Jozef en Maria en geen plaats voor het Kind Dat zij onder haar hart draagt. Ja, dan komen ze in een beestenstal terecht, om de Parel van grote waarde, Die aan de vaders was beloofd, te mogen ontvangen en te mogen aanbidden. O, geliefden, wat komt daar ons tekstgedeelte toch duidelijk Gods weg te tekenen die Hij altijd komt te houden met Zijn volk, om aan Christus’ voeten terecht te komen en om Hem te aanbidden. Want dat is een weg, geliefden – o, hoort goed – dat is een weg van de hoogten der bergen naar de dalen van ontdekking, van ontgronding, van afsnijding en van ontkleding; ja, van afsnijding van de wereld, maar ook van de godsdienst, van Adam en van het leven. O, dan bewandelen zij wegen waarop het eigen, goddeloze, verdorven en verdoemde ik eraan moet, geliefden; waarop het eigen hart binnenstebuiten gekeerd wordt, en waarop een mens wordt afgebroken en gesloopt, waarop dat natuurlijke hart door de voorhamer van Gods wet te morzel wordt geslagen, zodat er van een mensenkind niets anders overblijft dan een persoon die alleen maar moet sterven onder en door het verdoemde en wraakoefenende recht Gods. Ja, dan wordt daar geleerd om dat recht Gods niet alleen te billijken en toe te vallen, maar óók te omhélzen, en uit te roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” O, dan moet zoen ervaren dat alle medemensen hem de rug en de nek toekeren, dat niemand meer met hem te maken wil hebben en dat ze alléén komen te staan, op een plaats waar ze nooit hadden willen zijn, namelijk: in een stal, in een beestenverblijf, waar het vuil voor het oprapen ligt en waar het vanwege de stank bijna niet uit te houden is. O geliefden, hebt u die weg, Góds weg, dan al in waarheid bewandeld? Bent u al afgekomen van uw hoge bergen van hoogmoed, van dat eigen ik, dat op de troon zit in de troonzaal des harten en dat aanbeden, bewierookt en ontplooid wordt? Hebt u al werkelijk moeten ervaren niets anders meer te kunnen dan het recht Gods omhelzen, en dan naar dat recht Gods het hoofd op het blok te leggen, het schavot van dat recht te betreden in het dodelijkst tijdsgewricht der vierschaar Gods? O, kent u dat? Niet omdat u het uit een boekje hebt geleerd en niet omdat u

Gods kinderen erover hebt horen spreken, maar omdat u dit in waarheid hebt beleefd en omdat u persónlijk Gods weg hebt bewandeld middels het werk van de Heilige Geest? Ach geliefden, is dit al in waarheid Góds weg in uw leven geweest, of hebt u zich dat maar ingebeeld? Hebt u dat zelf bedacht? Hebt u Gods kinderen nagepraat en nagedaan? Want weet u, wij mensen, klein en groot, wij zijn van nature zulke vijanden van de waarachtige weg der wedergeboorte; o, we willen wel bekeerd worden; natuurlijk, dat weten de kinderen in ons midden ook en die kunnen dat keurig zeggen: “Je moet bekeerd worden”, maar we willen dan wel bekeerd worden op ónze manier, en zeker niet in een weg van recht, zeker niet over een pad van sterven, zeker niet daar waar onze godsdienstigheid, onze vroomheid en onze ernstigheid geen gronden zijn tot de zaligheid; zeker niet in een gang waarin er niets van ons meedoet, en onze rechtzinnigheid en onze kerkelijke ijver wel goed zijn, natuurlijk, maar geen zoden aan de dijk zetten tot ons behoud. O geliefden, we willen nimmer een weg bewandelen van verloren gaan met onszelf. Daar strijden we tegen, daar vechten we tegen, daar verzetten we ons tegen. Er worden dan ook vele woorden en vele Bijbelteksten naar voren gebracht om deze weg te bestrijden en om duidelijk te maken dat je die weg helemaal niet hoeft te bewandelen; er is een veel eenvoudiger weg, een veel gemakkelijker, een veel aangenamer en een veel evangelischer weg, een weg zonder de wet der verdoeming en zonder Gods recht ter veroordeling. Een zaligmakende weg zonder iets van de rampzaligheid te leren kennen. En het is toch ook niet zo, zo beweert men verder, dat het leven slechts achter de dood ligt en dat Christus slechts van achter het recht, dus pas wanneer je met jezelf bent omgekomen, wordt geschonken. Want de Heere heeft een veel aangenamer en eenvoudiger weg der zaligheid uitgedacht.

Maar geliefden, dan moet ik u vanavond ernstig waarschuwen voor deze zogenaamd gemakkelijke wegen en voor deze knappe redevoeringen van talloze leugendienaars die heden ten dage de kansel beklimmen. Want geliefden, als u naar hun aanwijzingen te werk gaat, komt u alleen maar in de hel en komt u nergens anders dan in de buitenste duisternis, waar geweest is en knersing der tanden, waar de verschrikkelijkste smarten worden beleefd. Luistert u maar naar Gods Woord en naar ons tekstgedeelte en zie maar welke weg Jozef en Maria moeten bewandelen omdat dit Gods weg is; ze moeten van Nazareth, uit het Galiléa der heidenen, uit dat donkere Galiléa, afdalen naar Bethlehem in Judéa. En ze moeten in een beestenstal terechtkomen, geliefden, om Hem, hun Zaligmaker en Heiland, in waarheid te aanbidden als hun hemelse Bruidegom, Die alles zal volbrengen wat nodig is om God drie-enig te verheerlijken. En zonder díe weg bewandeld te hebben, zonder in Bethlehem gekomen te zijn, zouden Jozef en Maria die Zaligmaker nooit hebben gevonden. Want geliefden,

Christus is alleen maar te vinden in de beestenstal van ons bestaan. Ach, ziet dan eens na hoe het met ú is, vraagt u dan eens af welke weg ú bewandelt. En als u uzelf nog zo overeind hebt kunnen houden, geliefden, als u het met uzelf nog zo getroffen hebt, o, rekent er dan maar op dat u nimmer in die stal van Bethlehem terechtgekomen bent en dat u dus ook nimmer die Zaligmaker geschonken hebt gekregen. Want ge zult uit Nazareth, waarvan Nathanaël zegt: “Kan uit Nazareth iets goeds zijn?” weg moeten trekken en ge zult naar Bethlehem, de stad Davids, moeten gaan, de stad met die prachtige betekenis: “broodhuis”, omdat slechts dáár in die stal Christus te vinden is. O geliefden, hebt ú die tocht werkelijk al gemaakt en is uw hart al werkelijk verbroken en verbrijzeld geworden door de Heere? Ja, bent u werkelijk al verlangend gemaakt om in dat beestenhuis uw knieën te buigen en om daar die dierbare Zaligmaker te aanbidden? Och geliefden, nu zijn we misschien geneigd om daar “ja” op te antwoorden, omdat we getrouw naar de kerk gaan, omdat we rechtzinnig zijn in onze opvattingen, omdat we proberen in de praktijk van ons leven naar Gods Woord bezig te zijn. Maar ach geliefden, daarmee zijn we misschien uitwendig keurige christenen, daarmee zijn we misschien anders dan de wereld en onberispelijke kerkmensen. En daar is niets op tegen, begrijpt u me goed, maar daarmee hebt u uw natuurlijke woonplaats nog niet verlaten, daarmee hebt u het Nazareth in Galiléa nog niet prijsgegeven om op weg te gaan naar Bethlehem, en om in de stal van Bethlehem Christus te aanbidden. Want geliefden, daartoe zal, naar het woord uit Johannes 16:8, de Heilige Geest u moeten overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel; daartoe zal de Heilige Geest u, in het licht van de ware Godskennis, ware zelfkennis moeten schenken, zodat u voor God de voornaamste der zondaren wordt. Daartoe zult u een walg van uzelf moeten krijgen, en moeten beseffen dat het voor u verlóren is, om alleen nog maar uit te schreien: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Ja, ge zult uw reddeloosheid en uw hulpeloosheid moeten leren kennen, om met Zondag 5 uit de Heidelbergse Catechismus te vragen: “Heere, is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?” En ge zult Christus geopenbaard moeten krijgen in Zijn lieflijkheid, Zijn dierbaarheid en Zijn beminnelijkheid; om tegelijk te leren beseffen dat ge met een geopenbaarde Zaligmaker niet voor God kunt bestaan, omdat “zien geen hebben” is. En om dus de Heere te smeken om die geopenbaarde Zaligmaker in waarheid geschónken te krijgen, ja, om in Hem opgelost te mogen worden, uzelf in Hem kwijt te mogen worden en bekleed te worden met Zijn allerkostelijkste weldaden. O geliefden, alleen als dát smeken, dat bedelen, dat roepen, dat vragen én dat opgelost worden in een geschonken Zaligmaker heeft plaatsgevonden, is een mensenkind werkelijk vertrokken uit het Galiléa der heidenen, en dus uit Nazareth, en is Christus geboren in de stal van het bestaan,

zodat deze geboren Heiland en Zaligmaker mag worden bemind met een van God ontvangen zuivere liefde en mag worden aanbeden in Geest en waarheid. Ach geliefden, heeft dit dan al in uw leven plaatsgevonden? En als u zich door de Heere laat onderzoeken, komt dit dan boven tafel? Mag dit dan ook van u gezegd worden? En als dat niet zo is, och geliefden, dan kunt u vele malen kerstfeest hebben gevierd, maar dan bent u nog gewoon op uw oude plekje, in Nazareth, in het Galiléa der heidenen, waar u geboren bent en waar u van nature vertoeft. O geliefden, wat zou het groot zijn als de Heere deze kerkdienst nog komt te gebruiken om u in het hart te grijpen, om u de rust in waarheid op te zeggen, en om u te doen bedelen of het nog werkelijk kerstfeest voor u mag worden, en of u dat goddeloze Nazareth van uw geboorte nog mag gaan verlaten, om in de stal van Bethlehem, Christus te aanbidden, zodat ge in waarheid zijt wederom geboren tot kind des Heeren, en de Zonne der gerechtigheid, die Heiland en Zaligmaker uw leven komt te vervullen en u komt te bestralen, om die Koning der koningen eeuwig te aanbidden in Gods hemelse heerlijkheid.

Nu moeten we ons echter niet vergissen, geliefden, door te denken dat het met ons in orde is voor de eeuwige zaligheid als we het wel eens moeilijk hebben gehad in het leven, als er wel eens indrukken van dood en eeuwigheid in ons bestaan zijn geweest, als we wel eens wat nachten hebben wakker gelegen omdat de angsten der hel ons kwamen aan te grijpen en als we wel eens in tranen gesmeekt hebben: “Heere, verlos ons; Heere, red ons; Heere, help ons.” Want, al is het groot om van die dingen getuigenis te kunnen geven, geliefden, als dat alles is wat u noemen kunt, o, dan bent u echt nog niet uit Nazareth in Galiléa vertrokken en dan hebt u echt nog niet in Bethlehem bij de kribbe in aanbidding van Christus nedergelegd. O, laat u daarom toch niet bedriegen door uw bedrieglijk hart en door de bedrieglijke godsdienst die heden ten dage schier overal de toon aangeeft. En laat u hiermee toch niet bij Gods volk zetten en u de handen opleggen, om te denken dat u eeuwig zalig zult zijn. Want geliefden, er is ook nog de gemene genade des Geestes. En door die gemene genade des Geestes kunt u voor de mensen als twee druppels water lijken op een kind Gods, zonder dat u het bent. Het kan lijken of u Nazareth in Galiléa hebt verlaten en in Bethlehem aan Christus’ voeten zijt nedergezonden terwijl ge nog geen millimeter van uw plaats bent afgegaan en terwijl ge nog rustig op uw oude plek vertoeft. O zeker, uw leven is wel veránderd en ge zijt tot een veranderd mannetje of een veranderd vrouwtje geworden, en ge hebt uw televisie bij het grof vuil gezet, en ge hebt de kleur van uw kleding veranderd en ge gebruikt uw tijd om preken te lezen en om stichtelijke lectuur na te slaan; o zeker, ge hebt gebroken met de goddeloze vleeselijkheden van de wereld en ge schaaft u zondag na zondag onder de bediening van Gods Woord, en ge zijt niet zelden gevoelig geraakt door hetgeen er vanaf de kansel wordt gezegd.

Maar geliefden, ook al is dit groot, en al zeggen mensen misschien van u dat u een Saulus-bekering hebt gekregen, of dat u de keuze van Ruth hebt mogen doen, als dit alles is wat u vertellen kunt, dan mist u het allervoornaamste. En als u denkt dat u op grond van deze zaken een goede ruil zult doen bij uw sterven, o, dan zult u er voor Gods rechterstoel achterkomen die Zaligmaker en Heiland te missen. Natuurlijk, ge waart omgekeerd, toegekeerd en bijgekeerd, maar ge waart nooit óvergezet van de brede weg ten eeuwigen verderve op de nauwe weg ten eeuwigen leven; ge zijt nimmer in de dadelijkheid ingelijfd in Christus en ge hebt dus geen nieuw leven ontvangen. Want Gods Woord zegt zo duidelijk: “Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel”. Alleen díe, geliefden. Slechts wanneer u in de dadelijkheid bent afgesneden van de wereld, van de godsdienst en van Adam, dus van het leven, is er plaats gekomen voor de tweede Adam, voor Christus, en zult u een geopende hemelpoort tegemoet mogen gaan, om de Heere eeuwig te verheerlijken. O, pas dán, hoort toch goed, pas dan zult ge de overwinningskroon aangereikt krijgen, om die kroon aan de voeten van Christus neer te werpen, en om het uit te roepen: “Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed”. Ja, pas wanneer het op aarde een afgesneden zaak voor u is geworden, zult u eenmaal dáár mogen zijn waar de deugden des Heeren eeuwig worden verheerlijkt. Want de Heere zegt toch, in Romeinen 9:28, dat Hij een afgesneden zaak op de aarde zal doen. En daarom zal Gods ware volk dat ontwijfelbaar meemaken tussen de wieg en het graf. O, het zwaard des Geestes zal die keurlingen des Heeren doorboren, en ze zullen in een weg van recht verloren gaan, in de volle beleving des harten, om daar het vonnis Gods te aanbidden en te zeggen: “Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” En geliefden, dan ga ik nog een stapje verder, want ge zult ook met een Simeon moeten kunnen getuigen: “Mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien”, omdat u in Christus’ armen hebt mogen wegsmelten. O geliefden, laat u daarom toch van de Héére onderzoeken, niet van mensen, hoor, maar van de Heere, want mensen bedriegen u; mensen zijn de grote bedrieger toegevallen, en mensen nemen u over omdat ze uit zijn op uw gunst en vriendelijkheid, omdat ze u graag bij hun kennissen rekenen, omdat ze belang hebben bij uw vriendschap en bij uw aandacht. O, mensen verdraaien zo gemakkelijk de waarheid om daar zelf voordeel van te hebben, en mensen leggen zo graag de weg der zaligheid een beetje om, een beetje de andere kant uit, ja, ze kleuren die weg zo graag een beetje bij, om zelf bij Gods volk gezet te worden en om ook hun levensgezel bij dat volk te mogen rekenen, ja, om degenen met wie ze omgaan te mogen aanspreken als kinderen Gods. O geliefden, ziet toch na hoe het in uw leven is en vraagt de Heere toch om u te doorgronden, opdat ge in waarheid weet dat Nazareth in Galiléa verlaten te hebben en in de stal van Bethlehem te zijn gekomen, om daar Christus te aanbidden.

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit de lofzang van Simeon en daarvan het 1e en het 2e vers:

Zo laat Gij, Heer', Uw knecht,
Naar 't woord, hem toegezegd,
Thans henengaan in vrede;
Nu hij Uw zaligheid,
Zo lang door hem verbeid,
Gezien heeft, op zijn bede.

Een licht, zo groot, zo schoon,
Gedaald van 's hemels troon,
Straalt volk bij volk in d' ogen;
Terwijl 't het blind gezicht
Van 't heidendom verlicht,
En Isrel zal verhogen.

En geliefden, als in waarheid Gods weg is bewandeld, en een mensenkind in die stal van Bethlehem komt, o, luistert dan naar onze tekstwoorden wat er dan gebeurt, want dan is ook, met ons tweede aandachtspunt, **Gods tijd** aangebroken. Immers, er staat in onze tekst: “En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou. En zij baarde haar eerstgeboren Zoon”. O geliefden, als Jozef en Maria in die beestenstal, op die afschuwelijke, vernederende plaats gekomen zijn, dan is Gods tijd aangebroken, dan is Gods tijd vervuld en dan wordt Christus geboren. En Gods tijd, geliefden, is de vólheid des tijds, dat is de tijd waarop veertig eeuwen profetie des Heeren hebben gewezen, en waarnaar Gods kinderen hebben verlangd. Ja, Gods tijd is de tijd waarop de Heere David een SPRUITE der gerechtigheid doet uitspruiten; Gods tijd is de tijd waarop die beloofde Heiland als een rijtje opschiet voor Gods aangezicht. En nu heeft het zoveel te zeggen, geliefden, dat juist daar en dan Gods tijd is aangebroken en de Zaligmaker wordt geboren. Want als alle hulp Gods keurlingen ontvalt, als er niemand zorgt voor hun ziel, als zij door het ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk des Heeren, volkomen aan een einde met zichzelf zijn gebracht, en als ze alleen nog maar verlóren kunnen gaan, in een weg van recht, om uit te schreien: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig

zielsverderf”, o, dan is Gods tijd aangebroken en dan mag in de dadelijkheid worden beleefd dat Christus wordt geboren in de beestenstal van het bestaan en dat Hij mag worden aanschouwd, dat Hij mag worden bemind, dat Hij mag worden aanbeden met een volkomen hart en een volkomen ziel. Ja, dan mag een mensenkind zich kwijtworden aan die dierbare Heiland en Zaligmaker, geliefden, Die Zichzelven vernietigd heeft, Die de gestaltenis eens dienstknechts heeft aangenomen, Die de mensen in alles gelijk geworden is, uitgenomen de zonde, en Die alles heeft volbracht, opdat goddelozen, doodschuldigen en doemwaardigen wederom geboren en gered zullen kunnen worden. Ja, opdat zij bekleed zullen mogen worden met Christus en met Zijn weldaden en zij eenmaal in Gods heerlijkheid voor Gods troon mogen staan, om uit te roepen: “De zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit, en het Lam.”

O geliefden, als Gods tijd werkelijk aanbreekt – en wat gun ik u dat toch met mijn hele hart – dan wordt de raad des Heeren vervuld, dan wordt het kerstfeest in een mensenleven en dan daalt de Zone Gods neer in de beestenstal van het bestaan, om dat hele leven in bezit te nemen, om dat hele bestaan te vervullen. Ja, dan komt die hemelse Bruidegom en sluit Hij die bruid in Zijn armen. En dan mag die bruid door de wederliefde tegen Hem zeggen: “Mijn Liefste, mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” O, dan mag beleefd worden dat die Bruidegom in Zijn hof komt, dat Hij Zijn specerijen plukt, dat Hij Zijn honingraten eet, dat Hij Zijn wijn en Zijn melk komt te drinken, en dat dáár die geestelijke bruid en Bruidegom elkaar mogen liefhebben met een volmaakte liefde, om in elkaar weg te smelten. O geliefden, dán is het Gods tijd, en dan is een mens zichzelf kwijt in Hem en aan Hem, dat Kind van Bethlehem, die gezaligde Zone Gods, Die alles volbracht heeft om de Naam des Heeren te doen roemen en prijzen. O, hebt ú dat al meegemaakt? Weet ú daar al van? En mag ú daar dan ook naar uitzien, als uw aardse leven voorbij is?

Ach geliefden, Gods tijd komt altijd in een dónkere tijd; kijkt u maar naar ons tekstgedeelte: het koninkrijk van David is door de Romeinen volkomen onder de voet gelopen en opgedeeld in twee Romeinse provincies, en het wordt geregeerd door een Edomiet, door Herodes. En de scepter is van Juda geweken en de wetgever van tussen zijn voeten. O, er is alleen maar duisternis, er is alleen maar donkerheid, en de godsdienst der Joden is verworden tot de mogelijkheid om zelf de zaligheid te verdienen. Maar geliefden, heeft de profeet Jesaja niet voorzegt: “Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen die wonen in het land van de schaduw des doods, over dezelve zal een licht schijnen”? En past u dat eens geestelijk toe: Als een mens door het ontdekkende werk des Heeren, naar Gods recht en gerechtigheid, volkomen verloren moet gaan, o, als er voor een mens niets anders overblijft

dan de eeuwige verdoemenis in de hel, dán komt Christus, dan komt die lieve Zaligmaker. Ja geliefden, in de vierschaar Gods, buigende onder het verdoemende oordeel Gods, dat wordt omhelsd, treedt Hij te voorschijn, tussen die vertoornde Rechter en die doemeling die nochtans uitverkoren is, en gaat Hij waarmaken: “Dit deed Ik voor U, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” Ja, dan gaat Christus daar betuigen dat dit menskenkind door God de Vader ingebonden in het bundelken der levenden is gelegd, en dat Christus alles voor zoen heeft volbracht aan het vloekhout van Golgotha. En dán wordt de berijming van Psalm 116:3, die we samen gezongen hebben, zo waar, geliefden, want daar staat: “Toen hoorde God; Hij is mijn liefde waardig.” En van wie hoort God dat? Dat hoort Hij uit de mond van die Zaligmaker. Want die Zaligmaker zegt dat voor dit menskenkind alles is volbracht. En dan, o, dan kan die rechtvaardige en onomkoopbare Rechter van hemel en aarde niets anders doen dan zeggen: “Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden”, namelijk in Christus, het geboren Kind van Bethlehem. En dan krijgt dat menskenkind een plaats in de eeuwige zalige vreugde, om eeuwig te zingen van Gods goedertierenheên. Ach geliefden, dan hebben zij hun vrijspraak uit de mond van de Rechter van hemel en aarde vernomen en dan hoeven ze daar nooit meer aan te twijfelen.

Weet u, er zijn niet weinig mensen – misschien ook wel in ons midden – die beweren dat de twijfel aan de vrijspraak Gods voor een kind van God heel normaal is; het is zelfs abnormaal als je niet aan die vrijspraak twijfelt. Maar geliefden, als je die vrijspraak toch uit Gods eigen mond hebt gehoord, dan mag je er toch niet aan twijfelen? Dat is toch ongeloof? Als je uit Zijn mond hebt vernomen dat je verlost bent en dat je een kind des Heeren mag zijn, o, dan is dat toch een waarheid verankerd in de deugden Gods; dan mag je je verkiezing toch vastmaken aan Christus. En dan mag je toch ontwijfelbaar uitzien naar de eeuwige verheerlijking van Gods Naam. O, natuurlijk probeert de duivel u wel aan het twijfelen te brengen, natuurlijk probeert de duivel u wel wijs te maken dat u niet zeker van uw vrijspraak kan zijn; en natuurlijk probeert de duivel wel ongeloof te zaaien, maar geliefden, de Heere neemt het dan op voor Zijn keurlingen en de Heere komt op voor Zijn eigen werk, om dat te vernieuwen. Ja, de Heere doet die kinderen Gods bij vernieuwing zo zeker weten dat ze het blij vooruitzicht mogen hebben dat hen streelt en dat ze mogen weten, verzadigd met het Goddelijk beeld, eenmaal de Heere eeuwig groot te mogen maken.

Ach geliefden, als u in waarheid in die beestenstal van Bethlehem bent geweest en daar die dierbare Zaligmaker door het zaligmakende werk des Heiligen Geestes hebt mogen aanbidden, dan mag u voor honderd procent zeker weten wat uw toekomst brengen zal, want

dan mag u uit en door Christus uitzien naar de eeuwige en volmaakte verheerlijking van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

En dan denk ik aan een vrouw die mij eens vol enthousiasme vertelde dat ze zeker mocht weten vrijgesproken te zijn, want Christus had haar ontwijfelbaar vrijgesproken, Christus had haar gezegd: “Verlos haar, dat zij in het verderf niet nederdale”. Maar o geliefden, hoort toch goed, want Christus spreekt een mens niet vrij, dat doet de Réchter van hemel en aarde, dat komt Christus niet toe. Hoort u hoe zo’n vrouw zich bedriegt en bedrogen wordt? O, Christus is wel aanwezig in de rechtbank Gods, als de vierschaar gespannen wordt, maar niet als Réchter, maar als Advocaát, als Vóórspraak. En als zodanig neemt Hij het op voor al degenen die Hem van de Vader geschonken zijn in de Raad des Vredes, om te betuigen dat Hij voor dezulken alles heeft volbracht, waardoor zoen krachtens de verdiensten van Christus vrijgesproken zal kunnen worden. Ja, dan zal Christus door Zijn verworven en toegepaste weldaden bewerken dat met Psalm 116 beleefd mag worden: “De HEERE is groot, genadig en rechtvaardig, en onze God ontfermt Zich op ’t gebed van die dierbare Zaligmaker.”

En dan komen we ten slotte bij ons derde aandachtspunt: **Gods wonder**. Want dan mag ten volle worden ervaren hoe zo’n vrijgesproken mensenkind door het leven mag gaan en op weg mag zijn naar de eeuwige verheerlijking van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. O, dan mag Gods wonder van een zalige toekomst tegemoet geleefd worden. En dat zal natuurlijk ook openbaar komen in het leven van elke dag. O, dan mag daar gezegd worden met Psalm 66:8, berijmd: “Hoort, wat mij God deed ondervinden; wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.” O geliefden, dan mag dat volk óók meemaken dat dit Godswonder hier op aarde regelmatig gestalte krijgt in de verborgen omgang met de Heere. Want dan komt die hemelse Bruidegom bij tijden zo lieflijk over en dan komt Hij dezulken te brengen in Zijn binnenkamers, waar Hij Zijn linkerhand onder hun hoofd legt en hen met Zijn rechterhand komt te omhelzen, om ze de kussen Zijns monds op te drukken. O, dan komt Hij dezulken te vervullen met Zijn alles overklimmende en alles overstelpende liefde, zodat het in het leven nog maar om één Persoon gaat, namelijk, om Christus Jezus, en Dien gekruisigd.

Weet u, ik kom zoveel mensen tegen die zichzelf aangepraat hebben dat ze Christus geschonken hebben gekregen, want ze hebben diepe smarten leren kennen over hun zonden en over hun ongerechtigheden, en toen hebben zij zo gebedeld om in Christus verslonden te mogen worden, waarna zij de sluitrede hebben gemaakt dat ze in Christus ingelijfd zijn. Ja geliefden, dezulken hebben soms zelfs Christus mogen zien en mogen gevoelen. En dan gebeurt het niet zelden dat iemand anders hun conclusie, een kind van God te zijn, komt te bevestigen, door te zeggen: “Maar dan hoef jij nooit meer te twijfelen aan je zaligheid, want

dit is een bewijs dat je die Zaligmaker geschonken hebt gekregen en dat Christus in je hart is geboren.” O geliefden, laat u toch niets wijsmaken, want als u zó tot de conclusie moet komen dat u Christus geschonken hebt gekregen, is het helemaal mis met u. Want Christus word je in de dadelijkheid en in een weg van recht persoonlijk geschonken, en dus niet als de optelsom van een heleboel gebeurtenissen, niet als een sluitrede. O, als ge zo bezig zijt, bedriegt ge uzelf; want als Christus in waarheid in de beestenstal van je leven wordt geboren, dan beleef je dat persoonlijk, dan weet je dat zeker, en dan hoeft je daar ook nooit aan te twijfelen. Want Gods wonder van de komst van de Zone Gods in je ziel, o, dat vervult je hele hart en leven, dat bepaalt je hele bestaan. Ja, dat doet je met vreugde op weg zijn naar de eeuwige verheerlijking van Gods Naam. En elke andere weg, door wie ook geweest, en door welke mannen van naam ook aanbevolen, is een leugenweg, waardoor ge met een ingebeelde Christus dit aardse leven verlaat. En geliefden, dan zult ge voor een gesloten hemeldeur komen te staan en zult ge van achter die deur vernemen: “Ik ken u niet vanwaar gij zijt; wijkt van Mij af, alle gij werkers der ongerechtigheid.” Ja, dan kunt u beginnen tot de bergen te zeggen: “Valt op ons”, en tot de heuvelen: “Bedekt ons”, maar dan zal dat niet gebeuren. En dan zult u eeuwig – o geliefden, hoort toch goed – dan zult u eeuwig in de nimmer dovende vlammen van Gods gramschap en grimmigheid verkeren, want u kunt het aardse leven nooit meer overdoen. En dan is het vandaag Kerst, geliefden, dan heeft Gods woord vanavond nog in uw oren geklonken. O, dat u deze genadetijd nog leerde benutten door te roepen en te smeken of Gods wonder ook in uw leven mag worden verheerlijkt.

O, onbekeerden onder ons, ge zijt onbekeerd deze kerk binnengekomen, en wat zou het erg zijn om deze kerk ook weer onbekeerd te verlaten. O, dat moest ge niet dúrven, want misschien wordt het vannacht wel eeuwigheid voor u, en dan? O, dan zo gewaarschuwd te zijn geworden. En dan is het nog kwijt voor u, eeuwig kwijt. O, daarom bid ik u, als gezant van Christus, van Christuswege: Laat u met God verzoenen, opdat Gods wonder van Kerst in waarheid een persoonlijk wonder voor u zal mogen worden, en u mag nederknielen bij de kribbe van Bethlehem, om die gekomen Zaligmaker te aanbidden, in Geest en in waarheid.

En bekommerden onder ons, ach, wat hebt ge uzelf leren kennen in uw goddeloosheid en verdorvenheid; en wat hebt ge die dierbare Zaligmaker leren benodigen. Wat is er bij u een roepen geboren en een verlangen gekomen naar de komst van Christus in de beestenstal van uw hart en leven. Ach bekommerden, blijft maar roepen, blijft maar bedelen of het voor u kerstfeest mag worden, en smeekt de Heere maar onophoudelijk om die lieve Heiland.

En volk des Heeren, ge hebt mogen beleven hoe Christus in de stal van uw bestaan werd geboren. O, ge kunt er niet genoeg van krijgen om dat te verhalen, om Gods wonder van uw

wedergeboorte te beschrijven, en ge komt daartoe altijd weer woorden te kort. O volk, ge moogt ernaar uitzien om eens uit de stal van dit leven gehaald en bevrijd te worden en de hemelse heerlijkheid binnen te gaan, om daar eeuwig te zingen van de drie-enige God Die u heeft gered, Die u heeft verlost, Die u uit genade een plaats heeft gegeven aan de glazen zee, waar uw lof eeuwig zal opklinken.

Och, schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 89:7

Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!

Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;

Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;

Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;

Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,

Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.